

Berg - Nederlands. Q. 163 (Bl.)

1. o da hinc en spælvær xi. n hibax bay
2. my kumars. t ix da bluma gø'n bag. et-
ef bæspe. ito
3. ha: nñ døx (K) - of alawa. øl (B) spræxa
ni me as met mæsin
4. grø. va - of grøva (B) is la. sta. - of le. sta. (B)
wæ. røk
5. spølat fr. sp. kre. xta xø befimold bro. t
6. da sra. ñwærkær het na slr. ntør - of
slr. ntør (B) in xæn vøyer
7. da sør. - of sør. (B) lægda xæn liper ñ. f
8. in dat fabrik is niks te xir. n
9. kum hærs. - of ha: (B) - ki. at. - of kinak
|| kom deg ons ha: (= kan ji.) - kom dæ.
ha: (B) ||
10. bu: - tab. s. für. pinta br. a. - pintas
11. bren. æt. tw. x. kels k. jæ. - of k. jæ. x. (B).
nu. sk. - kri. ka (andere vrucht: steenboorn
of appels)
12. xø hiba met yn vd. va dka. ø li. tak wd. ñn
a. ut. xø. dka. ø - of a. ut. xø. ø. pr.
13. he dre. gda mix me. na knapøl
14. iX hæp. sony kni. gæzin
15. xø. lu. ørt junt. - of junt (1x B) ni. ff. l
me. gøha. tr
16. ig. ben bla. - aX ni met han mit xøgs. n
bin. - of a. x. ni met ... (B)
17. iX hæp. tat ni gødy. ren døyst. - of døyst
(B)
18. we. bæt Xødyren - de wd. du. a. ff. krem (p)
19. spin - sprønagaw. vøver - sprønagaw. vøver
20. muts (alpin) - of muts - of alpe. (= alpin).
klak (met klep aan) - bay (cf. mi. nøsa "w")
værvy. ørt - banat = warm helben - sampolyun -
of sampolyun (B) - buvi. s. - of sten. kars
(speciale soort kleine ronde waastof uit kont) -
fadsru. t (die tegen de bomen aan groeien) - hæ. x. -
21. kwakfros. - tenkel. na pa. vt fan a mænska
(voor een quicq ondeugend ventje) - pi. pal-
we. - bæ. m (natte weiden) mu. be. mr
22. ix salde. - of salde. X (beleefdaer) pi. alakæs
xe. vr
23. inplant dæ. t fo. l a. ff. (R) (K) - of f. x. pan
vt. v. br. kr
24. he is fan xæ. le. va is xæ. be. ta gæwes - of jusr
(= geworden. K) - of g. f. und (B)
25. ge. f. mix tui. bre. ster. - n. - bæ. idar - of
bæ. idar - da. bæ. idar
26. dat stambe. lk. stæ. lk. nu. mi. - of stambe. ld
is furt
27. dr. ma. n hed. a. l. v. wa. rna. prins
28. lus. fer. R is in da. hi. mal - of he. l. mal (B)
ni. bæ. rø
29. da. su. ølkinder xæn met. a. me. star. nna. xe.
gæwes - da. me. star. is met. a. kinak. nna. xe.
gæwes
30. ix han tøx ni ko. mæ. - ix f. jæ. rag. bin
31. da. be. stæ. hiba gan li. xu. dt. me. : l - of mæ. : l
32. he. kani. werka. gæn. - het. he. : ly. z. øn
33. xød. in. na. sti. l. in. da. bæ. sm
34. ne. n. du. junt. ni. mæ. gækø. golt (B) -
of gækæ. golt (K)
35. he. la. - Xøb. al. tue. ke. , R. sp. t. ix. erup. -
of xøkæ. rk (k. r. k. = kwaaken, p. g.; tjard
schreeuwen; ook kijven)
36. da. pe. R is nog ni. ad. sp. - da. ky. ln. - of
ki. jahn (B) is nox. wit
37. xø hæp. at. fæld. in. - of xø xæn. vurt. n. øt.
tæ. lt
38. xø hæt. m. jøs. - so. gæ. lt. æ. lpan. op. m. kæ
|| da. bul. tæ. d. a. r. x. e. tæ. // hæp. xæ. bul. tæ. dæ.
d. a. r. x. e. tæ. //
39. x. xl. lat. no. t. wa. d. b. r. y. - of E. kal. no. t. wa. d. ko. ma

40. *Kis te helsf - fan dr melokwa. et*
 41. *da man mut sen vro. u w verde. daga*
 (boekentaal) // *so wa. zf (cels platter)*
 42. *in de s(x)elds zw. m. of zw. ma - rs*
 pra. slk - of pra. slk // in pra. slk x. k. //
 43. *he = s klok farater stærøg is*
 44. *NE. (la. z) mut ts du. da helsfan habs - in*
 dze. la. z - of dze minse da. nor helsf
 45. *hælptat bet ins oplixto*
 46. *o(x) mætssø i su ret azenr las. of a(x)*
 verks - of a(m) mulpap (-mol) // mulpashop -
 molschoop(B) //
 47. *xa spreya vur twaets(ta) fur m wadryksp*
 48. *da pu. ðor x. alda bor. m o. f(x)rafsls - of*
 da hoveni. R xal da bor. m grafsls (B)
 49. *dyen josta vinster ta. u w*
 50. *5 beginta la. jz vur da vry(mes. da humis-*
 blæd in vur - of blædin vur... - josta mis
 (B) - hu. jmis (B) - bløf // blæt for. xz - het
 luiden als er een dode is //
 51. *da spRE. i vant bet - at sla. m - of da*
 kleber van de kwakfaas - a'rengu. jz
 (v. meststoffen) - *v. jz x m. ka - a kæ. ntjz*
 (K) - of om but' ram sm. R (B)
 52. *dat wa. zf - of da. vro. u w het er hu. z*
 ltsa sna. jz - of xet er hu. z mistiget
 læts ma. kr
 53. *xa rojek - of sana pa. het am xes jz*
 læ. yk na. ju. z lat. gusn // zana fe. R
 zijn grootvader //
 54. *Xep om v. f(x)ra. jz - xur. l. t længstwoeter*
 to gvn
 55. *vul vijazz xi. sta ha. (zo) we. n. - of*
 inde. stre. k. - of hai in den u cmtrek
 56. *zda pvt - xini vøl wiat - of jat (B)*
 57. *da zw. u w stoe. vt in da so. u w (niet gebu.*
 of in da u. epso. u w (open schouw).
58. *in m. but issat nox te ka. b f. R te k. - ts*
 (etc. bal, meissespel)
 59. *da ka. s lix klu. dr wu. r - of hæ (plat)*
 // *he. xæxta k. re. æn ær bæk fi. l. v. f //*
 60. *he trok het piort met stat*
 61. *du. n. - of in de ta. st. - kumtse. la. i. ha.*
 ala jira na da ke. R mas - of op to ke. R mas
 62. *da pu. ðor xa. a osliv(a)n i. o. R - of si. h. z. a*
 (H. Sacrament) *vulmokwøs*
 63. *da zu. z mix wa. l mæ da haldes (praten)*
 ni b lega mix - of da zu. z (B) mix wel
 mæ da za. xz nigz ðp mix - of zj. z (B) zu. z mix
 64. *da zw. l. me. x. - of zw. l. mækz (B) - of*
 zw. l. mækz (B) gvn tr. x. ko. mo
 65. *ge. zta ha. i ni. - of gur = d. z (+ bel. t. B) ni*
 me. da k. st. spe. la
 66. *er. tr. za. = o. k Xan ke. s*
 67. *zana mætph. R is kapot - ælik impan*
 || motorrijwiel: *moto - (K) - tyf (K. kindertaal) //*
 68. *ts in he. ita d. xewes en t. xana ky. lon*
 zvet // zna. x. do. t (zachte dood) - v.e.
 69. *motor: = l. ap. sy. t // a wælsk we. R (groezaam,*
 "wæselyk, weer - duf we. R (voor een onweer) //
 70. *dat mænka - of jucykska - of mænka*
 labætaruts
 71. *du. xz m. bu. z ina han*
 72. *iX wil ads. - of asta (B) faktø. R zna b. R. v*
 b. xax
 73. *Xep. n man hat. - of Xep hatpa. z*
 74. *iX ka. n met xe. n t. xew. jass (B) - of t. xew. jass*
 (B) - of e. varðesa (B) minsen y. m (gv. n)
 75. *no da. kafata. at spanera at p. jat (K) - of*
 p. jat (B) ina na. u w ka. k // da josta kaf-
 da twida kaf //
 76. *iX hap wat kots fan v. R. mi. n al*
 77. *da jvn vano k. n. y = zor. u k soldo. t xewes*

77. wri:tsta ge:na bu:^o mæker wu:na
 78. da Ro:za hæba lan d^our:n - of d^oy^on (B)
 79. do gæle. væx niks fan - of dat ne. mæx ni
 mæt || dat ku:nsta mix nij^op d^ora:i - of
 =moy kle:ra næ:^o||
 80. het hæntsa wu:^oz do:^od i^ox^ot kost^od^oy^oz
 (B) - of dy^opa (K.)
81. xan o:ra in xan o:^o "go lo:^o up
 82. hærmætska i^omæt s hærathka in^o bæs
 bro: mæla p^olka gægæn - of gægn
 83. du:^oz en o:ra:st fan d^oa: lida:^o
 84. he kærgæ her:l - he kærgæ wa:nækæ
 of kærgæn al hæntsa:n in rik
 85. het fulok hænegr à:nærin as Xer:ld en
 qu:b - of het fulok farla:yda -
 86. hæns mænt is dry:X fan d^os - of van r
 d^os (v.d. dorst)
 87. da bu:n kry:ñkæt - t^oz ym d^our:^o- of t^oz
 f^ol wæder d^our:^oym
 88. ix hæk fora kle:na - e try:mælka
 89. da ge:tæbek is hæpat Xægæn - vanen - of
 med en kæs in ta: slæk
 90. zæ lit^o was hæd in qu:t
 91. c^on^o lumar is hæt - of ist ad besta://da:sæ:n:
 de schaduw v.e. mens // da hæla:su: i= commer da
 Simer (een vage schemer)||
- ge:na s^otar - of si:tar (B) mu:z Xæt hæns mukha:
 of æ:ga (spec. v.e. geweek)
 93. zyf ms no man^o hæ:t
 94. ix we:b ni bo. ix em:t. syka gæn
 95. no ky:la karla is Xæt for:t be:r
 96. ix mu:z usablæ:t. dræyka verðærkar - of
 var foræx ta:jund
 97. ix mu:z f^os hæd e:tæ - of t^ovarzæ - of at
 fu:jer da stal inro:z
 98. mæ bræj. R was my - of wa:z op (totaal uitgeput)
 99. da melok bu:R mæk na gror:ta tu:R // xan konda:gemæt||
100. da b^ot^ormelok ix dyn æn xü:z -
 Schæm trixtæmet
 101. ve zo:u:ur de pæt hæns dæ:mpa (waterput) -
 of v^ola ub m^ou:R
 102. a hilt sig - of hæm op sæ stækska - hærek
 (v. persoon) d^oy^oz - // fa:^on wæz^oR||
 103. he hæmt nor:t mæn many. t^olæ:t - of jærvært
 104. in it^oz. l^odzæ xinder bæ:ra:X wævy:R
 spa:zr
 105. d^oz.^o(R)sta du - of olor. R stix tu - of dor. "d^osi:e
 du:^o (K) i^o d^oz.^owa
 106. in bam hæbæ s^ota:k fæns bæ:raX furt Xævæ:ra -
 of a:fævæ:ra
 107. da mæs os f^ogæla ins hæ:ra ko:ma (offic) -
 of da mæs os f^ogæla hæ:ka ko:ma
 108. he:z fan ly:zæ komamen qu:d bus - of
 met f^ol sa:^ova - of endika bæ:t - of na:gu:z
 klat - of me f^ol knabz (sometimes)
 109. da:^o d^o:R is fan ly:zæ:ka:ut Xæmæk
 110. xætæR:ut wa:z - of mæ gætæro:da vRor.
 mult næ:^o hæns - of hæns næ:^o
 111. ix hæp ha:i græ:s xæzæ:t - mæ twæ:zæ Xæns
 qu:zæ xæ:st - of Xæ gæ:t sy:^o.zæ:t (paigood)
 112. da bræ:ur t^oet - at nox tædy:R is fær
 t^oz bæ:ur
 113. baka - ig baka - da b^oks - he b^o.k - b^oktor -
 ve baka - ig bi:^o.k - d^o - of dræg b^o.ks - he
 bi:^o.k - ve b^o.k - ve hæba gæbaka
 114. bi:^o.jo - ig bi - da b^oks - he b^oks - ve bi:^o.
 bi:^o.jo ve: - ig bu:st - ix hæp Xæbæ:zæ -
 bu:stæ za:jor:k
 115. // kle:in mar d^oar // fa: = n = b.v. v.e.
stof-ook "degelyk", v.e. ambtenaar // hæng =
 behendig||
116. da hæns ha:i E:R ko:pa zæ:ma:rt
 // zæ:zæ hænt (B)||
117. he:t XæzæX-dæter mæx - of dy:z mæx sal - of sa:de:ng

18. da mɔχ saχ - atər galə.ək t̄s.
 19. da wut.ət̄ va.əf p̄ra.əs
 so unər der. n e. i. k (m) - of unər da. i. e. i. k (v)
 lige v̄p̄.l e. kols
 21. et wu.ət̄ get fu.əkə. h̄et fu.əgal // k̄urjə =
monomat̄ = zoeven b.v. v.e. wiel!!
 22. h̄et ho. i. f = i. n x̄y. n - li. u. f̄s x̄mæ. t
 23. maj.ən. s m̄k̄s met et x̄.əl van e. j̄r
 24. dat̄ b̄pm̄ks x̄eldur? l̄est̄x̄ k̄uns wass
 25. de p̄stor.ə het X̄uis wa.ən
 26. ɔ.əs a. t̄ ha. əs - i. t̄. f̄. x̄ebjant
 27. da melak sp̄nt̄ s̄t̄a fu.ək̄. x̄en a. war
 28. da k̄star let̄ - of l̄et̄ (B) f̄ara k̄ro. i. s̄t̄
 29. da b̄eras - of b̄ero (B) f̄ana k̄rawor. ga b̄ogen
 unər t̄ X̄emix
 30. da twe. p̄R̄. s̄a k̄ums ba. t̄er aut
 31. x̄e h̄ib̄an em ḡy. n em bla. ḡho. w̄ - of
 ḡeh̄c. ət̄ (B)

32. da sar.ə is wat fl̄.r.
 33. da me. lig dik. of da lik f̄ol me.
 34. t̄iz m̄ e. w̄x̄etsle. ja akt̄ix n̄x̄zir. n̄ he. p̄
 35. ni. w̄po. at̄ f̄ont nauw m̄ hel nauw stat
 36. dy. e. n - ig dynst̄ - da doe. set̄ - he doe. tot̄ - ve
 dynst̄ - ḡie doe. tot̄ - za. ?dynst̄ - i. f̄ d̄p̄. ḡot̄ - dig
 d̄s̄st̄ - he d̄p̄. x̄st̄ - ve. d̄p̄. x̄tonst̄ - t̄e d̄p̄. x̄st̄ -
 za. ?d̄p̄. x̄t̄n h̄st̄ - d̄p̄. ḡx̄tat̄ - d̄p̄. t̄h̄st̄ - of
 d̄p̄. x̄t̄st̄ mar - d̄p̄. x̄tarat̄ - of d̄p̄. x̄z̄at̄ mar
 37. d̄p̄. p̄s - of d̄p̄. p̄s (B) - d̄p̄. p̄k̄le. t̄ - d̄p̄. p̄f̄. nt̄ - of
 d̄p̄. p̄f̄. t̄ - da s̄ldv. t̄ to
 38. das̄ - he das̄ - of das̄ (B) - he das̄ - of dus̄ - he
 het x̄odus̄ of x̄das̄
 39. b̄ina - ig ben - diq. be. nts̄ - he be. nt̄ - ye. b̄ina - yie
 bi. nt̄ - sa. b̄ina - br. nt̄ar - of br. nt̄ he - b̄nt̄r -
 of - he - ix̄ hap̄ x̄bunz
 40. Locale landmaten: an lu. i. ḡt̄m̄ - o. b̄unar (de.t̄) // no
 da. u. m - duim - en mu. ət̄ (- mud) //
 41. Locale waternamen: da de. mar

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is bœs

De inwoners helen dā van bärax ; men zegt echter dā van ketsinga wanneer het inwoners van het gehucht Ketsingen betriefs.

Een bijnaam is niet bekend

Chantal inwoners op 31-12-1947: 619

Gaalttoestand. De voornaamste gehuchten zijn Berg en Hetsing; daarnaast nog een aantal andere gehuchten. Daarvan bestaan er verschillende vormen, die de Berg en Hetsingen (zie de tekst) worden noch Trans noch A.B. (behalve door de pastoor) gesproken.

De bevolking bestaat hoofdzakelijk uit landbouwers en arbeiders; deze laatsten gaan voornamelijk naar de mijnen en fabrieken van Luik, of naar Tongeren.

steeds teglieden. 1. Francken, Nicolas; 41 j. hier geboren en hier schoolhoofd; heeft
kunstverliefd; v. van Berg, M. van Gletsingen; spreekt gewoonlijk dialect.

2. Peuslens, René, 1811; hier geboren, hoogstudent; heeft steeds hier verblijven; v. van Ketzingen, M. van Neembrugge; spreekt thuis dialect.

3. Stevens, Victor; 14^{j.}; hier (te Berg) geboren; V. (molenaarskrecht) van Olter, M. van Berg, heeft steeds hier verblijven; spreekt gewoonlijk Bergs.

M. van Berg heeft steeds hier verbleven; spreekt gewoonlijk Bergs.